

Predmet: Program radionice „Primjena vještačke inteligencije u javnoj upravi“

Ciljna grupa: predstavnici javnog sektora

Trajanje: 2 dana × 6 sati (09:00–15:00)

Mjesto: Hotel Europe, Vladislava Skarića 5, Sarajevo 71000

Organizator: Centar za digitalnu transformaciju (CDT)

CILJEVI

- Razumjeti koncept digitalne transformacije i ulogu vještačke inteligencije (AI) u modernizaciji javne uprave.
- Savladati praktičnu primjenu ChatGPT-a i srodnih alata u svakodnevnom radu uz poštovanje pravila zaštite podataka.
- Prepoznati pravne, etičke i sigurnosne aspekte korištenja AI tehnologija.
- Izgraditi osnovu za institucionalnu strategiju uvođenja AI.

Tehnički i organizacijski preduslovi

- Poželjno ponijeti lični laptop.
- Otvoren lični besplatni ili plus model ChatGPT.
- Osnovno znanje engleskog jezika (za razumijevanje AI sučelja, iako će se rad odvijati na lokalnom jeziku).
- Aktivno učešće - spremnost da učesnici sami kreiraju i ocjenjuju AI-generisane tekstove.

DAN 1 – DIGITALNA TRANSFORMACIJA I OSNOVE VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE

Voditelj: Certifikovani ekspert za digitalnu transformaciju

09:00 - 09:30 – Uvod i ciljevi radionice

- Digitalna transformacija
- Vještačka inteligencija (AI)
- Šta znači institucionalno usvajanje AI
- Primjeri uspješnih inicijativa i projekata iz regiona i EU
- Predstavljanje GovAI inicijative

09:30 - 10:30 – Vještačka inteligencija

- Razvoj vještačke inteligencije
- Ključni pojmovi i trendovi
- GenAI i ChatGPT u svakodnevnom radu

10:30 - 10:45 – Kafe pauza

10:45 - 12:00 – Digitalna transformacija i AI: transformacija procesa

- Transformacija vs tranzicija
- Alati vještačke inteligencije
- Studije slučaja: javni pozivi, izvještaji, zapisnici, komunikacija sa medijima
- Interaktivna diskusija: gdje započeti transformaciju u instituciji

12:00 - 12:45 – Slobodno vrijeme za učesnike (organizacija u vlastitom aranžmanu)

12:45 - 14:45 – Radionica: kako AI mijenja procese u javnoj upravi

Voditelj: IT ekspert / trener za GenAI alate

1) AI u svakodnevnom radu javne uprave

- Uvod u rad s AI alatima: kreiranje korisničkih naloga, upoznavanje s interfejsom i pravilno formuliranje upita (promptova).
- Automatizacija rutinskih zadataka i smanjenje administrativnog opterećenja.
- Standardizacija dopisa, obrazaca i službenih komunikacija pomoću AI alata.
- Primjeri dobre prakse iz javne uprave.
- Studija slučaja: korištenje AI alata za izradu personalizovanih dopisa i internih saopštenja, uz prilagođavanje tona, formata i strukture poruke različitim ciljnim grupama.

2) AI kao analitički alat

- Kako AI ubrzava prikupljanje i obradu informacija?
- Uloga AI-a u sažimanju zakonskih i strateških dokumenata.
- Generisanje kontrolnih listi i šablona za izvještavanje.
- Povezivanje analitičkih rezultata s procesima odlučivanja.
- Studija slučaja: izrada izvještaja na osnovu velikog broja ulaznih podataka (npr. evaluacija projekata ili analiza javne politike).

3) AI kao kreativni alat

- Kreativna upotreba AI-a u dizajnu, vizualizaciji i javnoj komunikaciji.
- Primjena alata (npr. DALL-E) za brzu izradu infografika i plakata.
- Korištenje AI alata za strukturiranje, vizualizaciju i prezentaciju sadržaja u javnoj upravi.
- Studija slučaja: od ideje do vizualnog i tekstualnog rješenja za potrebe interne i javne komunikacije.

14:45 - 15:00 – Završna diskusija

DAN 2 – PRAKTIČNA PRIMJENA I PRAVNI OKVIR VJEŠTAČKE INTELIGENCIJE

Voditelj: Doktor prava

09:00 - 09:45 – Uvod u pravne aspekte vještačke inteligencije

- Pravne definicije vještačke inteligencije (OECD, EU AI Act, UNESCO).
- Pravno razlikovanje između “klasične” i generativne vještačke inteligencije.
- Pitanje pravne subjektivnosti, odgovornosti i rizika kod AI Sistema (studija slučaja i primjeri iz sudske prakse).
- Diskusija: Gdje se u javnoj upravi već koristi (ili bi se mogla koristiti) vještačka inteligencija?

09:45 - 10:30 – Razumijevanje generativne AI i korisničkih uslova

- Demonstracija: ChatGPT i Gemini - kako funkcionišu generativni modeli.
- Zajednička analiza User Agreementa / Terms of Use i Privacy Policy za ChatGPT i Gemini:
 - Na šta korisnik pristaje?
 - Kako se koriste i obrađuju podaci?
 - Ko snosi odgovornost za greške ili dezinformacije?
- Diskusija: implikacije ovih ugovora za javne institucije koje koriste AI alate.

10:30 - 10:45 – Kafe pauza

10:45 - 11:45 – Regulatorni okvir Evropske unije i značaj za BiH

- Pregled ključnih propisa:
 - AI Act: klasifikacija sistema prema riziku (zabranjeni, visoko-rizični, ograničeni, minimalni).
 - Digital Services Act (DSA) i Digital Markets Act (DMA): odgovornost digitalnih platformi.
- Studija slučaja za Bosnu i Hercegovinu:
 - Proces usklađivanja i pristupanja EU digitalnom okviru.
 - Institucionalne i pravne prepreke implementaciji.

11:45 - 12:30 – Pravo na zaštitu podataka i upotreba podataka u AI

- GDPR i obrada podataka od strane algoritama - principi transparentnosti, minimizacije i svrhe.
- Data Act, Data Governance Act i njihova uloga u regulaciji pristupa i razmjene podataka.
- Copyright Direktiva i pitanje korištenja podataka u treniranju AI modela.
- Diskusija: kako uskladiti inovaciju i zaštitu privatnosti u javnoj upravi?

12:30 - 13:15 Slobodno vrijeme za učesnike (organizacija u vlastitom aranžmanu)**13:15 - 13:45 – Automatizirano donošenje odluka i AI u javnoj upravi**

- Član 22. GDPR-a (i ekvivalent u Zakonu o zaštiti ličnih podataka u Bosni i Hercegovini): pravo pojedinca da ne bude predmet odluke zasnovane isključivo na automatiziranoj obradi.
- Etička i pravna pitanja: transparentnost, odgovornost i pravo na žalbu.
- Primjeri automatizovanih odluka u administraciji (socijalne naknade, zapošljavanje, javne usluge).

13:45 - 14:15 – Uporedne prakse i modeli upravljanja rizicima

- Pregled evropskih i uporednih primjera upotrebe AI u javnoj upravi.
- Piramida rizika iz AI Act-a - kako javne institucije mogu procijeniti rizik i uvesti interne procedure.
- Diskusija: Kako osigurati odgovornu i zakonitu upotrebu AI u BiH?
- Briselski efekt AI Acta ili zašto je potrebno poznavati piramidu rizika i prije donošenja zakona u BiH.

14:15 - 15:00 – Završna diskusija i dodjela sertifikata